

ORDINUL

mun. Chișinău

“23” iunie 2025

Nr. 264

**Cu privire la aprobarea Procedurii
specifice „Certificarea materialului
de înmulțire și plantare fructifer
produs prin metoda in vitro”**

În corespundere cu art.9 alin.(7) din Legea nr. 68/2013 despre semințe, în scopul stabilirii modalităților specifice de lucru la certificarea materialului de înmulțire și plantare fructifer produs prin metoda *in vitro*, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.94/2024 cu privire la producerea și comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe, precum și în baza pct.14 sbp.16), pct.19 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 14/2023, cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor,

ORDON:

1. Se aprobă Procedura specifică „Certificarea materialului de înmulțire și plantare fructifer produs prin metoda *in vitro*”, Cod: PS/FS-MS-05/01, Ediția 1, Revizia 0, conform anexei la prezentul ordin.
2. Se atribuie conducătorilor subdiviziunilor teritoriale pentru siguranța alimentelor următoarele sarcini:
 - 1) asigurarea executării prezentului ordin;
 - 2) aducerea la cunoștința personalului responsabili din domeniul controlului semințelor și materialului săditor a prevederilor prezentului ordin.
3. Prevederile prezentului ordin se extind asupra tuturor subdiviziunilor teritoriale (cu statut de direcție) ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și intră în vigoare la data semnării.
4. Se pune în sarcina Direcției control semincer instruirea inspectorilor responsabili de înregistrarea agenților economici la producerea și/sau prelucrarea și/sau comercializarea semințelor conform prevederilor procedurii menționate la pct. 1 al prezentului ordin.
5. Se pune în sarcina Direcției planificarea, evaluarea riscurilor și managementul calității aducerea la cunoștință a prevederilor prezentului ordin factorilor implicați, cu difuzarea procedurii în mod controlat subdiviziunilor aparatului central și teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.
6. Control asupra exercitării prezentului ordin se pune în sarcina Dnei Mariana CIOCLU, șef al Direcției control semincer.

Director general

Radu MUSTEAȚA

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 1 din 31

**CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI PLANTARE FRUCTIFER
PRODUS PRIN METODA *IN VITRO***

LISTA DE CONTROL A EDIȚIEI / REVIZIEI

Nr. d/o	Pagini modificate	Capitolul Paragraful	Descrierea modificării	Data reviziei/ ediției	Numele, prenumele, semnătura			
					Elaborat	Verificat	Coordonat	Aprobat
1								

FORMULAR

Cod: LCER-8.4

Ediția 2/03.2017

Pag 1/1

LISTA DE AVIZĂRI / APROBĂRI

	Elaborat	Verificat	Coordonat	Aprobat
Nume	Oleg BESARAB	Mariana CIOCLU	Natalia RUDEI	Radu MUSTEAȚA
Funcția	Șef adjunct Direcția control semincer	Șef Direcția control semincer	Manager SMC in ANSA	Director General
Data	18.06.2025	19.06.2025	20.06.2025	25.06.25
Semnătura				

FORMULAR

Cod: LAP-8.4

Ediția 2/03.2017

Pag 1/1

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

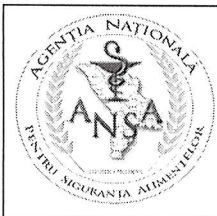
Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 2 din 31

LISTA DE DIFUZARE / RETRAGERE

Ex. nr.	Subdiviziune	Scopul difuzării	Responsabil funcție	Nume prenume	Semnătura, data primirii	Numele, semnătura eliberat	Data retragerii	Numele, semnătura primit
1.	Direcția control semincer	monitorizare						
2.	Anenii Noi/ Căușeni/ Ștefan Vodă	aplicare						
3.	Edineț/Briceni/ Ocnita/ Dondușeni	aplicare						
4.	Cahul/Taraclia/ Cantemir	aplicare						
5.	Drochia/Rîșcani/ Soroca/Florești	aplicare						
6.	Hîncești/Cimișlia/ Basarabeasca/ Leova	aplicare						
7.	Orhei/Rezina/ Telenești/ Șoldănești	aplicare						
8.	Ungheni/ Nisporeni/ Călărași	aplicare						
9.	Comrat/Ceadâr-Lunga/ Vulcănești	aplicare						
10.	mun. Chișinău/ Ialoveni/Strășeni Criuleni/ Dubăsari	aplicare						
11.	mun. Bălți/ Sîngerei/ Glodeni/Fălești	aplicare						

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

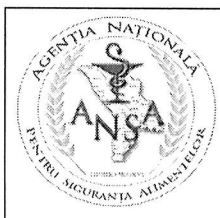
Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 3 din 31

CUPRINS

	pag.
1 SCOP	4
2 DOMENIU DE APLICARE	4
3 DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	4
3.1. DEFINIȚII	4
3.2. ABREVIERI	4
4 DOCUMENTE DE REFERINȚĂ	5
5 RESPONSABILITĂȚI	6
6 DESCRIEREA PROCEDURII	6
6.1. GENERALITĂȚI	6
6.1.1 Descrierea cerințelor EPPO	6
6.1.2 Înregistrarea producătorilor	7
6.2. PARTICULARITĂȚILE CERTIFICĂRII MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI PLANTARE FRUCTIFER <i>IN VITRO</i>	7
6.2.1. Reperele esențiale ale certificării	7
6.2.2. Categoriile biologice a materialului de înmulțire și plantare fructifer	7
6.2.3. Cerințe privind certificarea materialului de înmulțire și plantare fructifer	9
6.2.4. Codificarea formularelor utilizate în procesul de certificare	10
6.3. ÎNSCRIEREA CULTURILOR LA CERTIFICARE	11
6.3.1. Înregistrarea plantațiilor-mamă	11
6.3.2. Admiterea culturii la certificare	11
6.3.3. Efectuarea inspecției în câmp	12
6.3.4. Decizia inspectorului	13
6.4. CERTIFICAREA FINALĂ A MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE <i>IN VITRO</i>	14
6.4.1. Solicitarea etichetelor oficiale	14
6.4.2. Verificarea calității materialului săditor în vederea certificării finale	15
6.4.3. Stabilirea deciziei privind certificarea finală a materialului	16
6.4.4. Eliberarea documentului final	16
7. ÎNREGISTRĂRI	16
8. ANEXE	17
Anexa nr.1 Declarație de înregistrare a plantației-mamă -- formular cod: DÎPM – 7.3	18
Anexa nr.2 Declarații de multiplicare – formular cod: DM - 7.3	19
Anexa nr.3 Documente de inspecție în câmp – formular cod: DI - 7.3	20
Anexa nr.4 Declarație de certificare – formular cod: DC - 7.3	21
Anexa nr.5 Raportul de evaluare a calității pentru materialul de înmulțire și plantare fructifer – formular cod: REC - 7.3	22
Anexa nr.6 Registrul plantațiilor-mamă – formular cod: RPM - 7.3	23
Anexa nr.7 Certificat de înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor – formular cod: CÎAEPPC - 7.3	24
Anexa nr.8 Certificat de valoare biologică – formular cod: CVB-8.4	25
Anexa nr.9 Schema de producere a materialului săditor de specii sămânțoase (altoi)	26
Anexa nr.10 Schema de producere a materialului săditor de specii sămânțoase (portaltoi)	27
Anexa nr.11 Schema de producere a materialului săditor de specii sămburoase (altoi)	28
Anexa nr.12 Schema de producere a materialului săditor de specii sămburoase (portaltoi)	29
Anexa nr.13 Schema de producere a materialului săditor de alun	30
Anexa nr.14 Schema de producere a materialului săditor de căpșun	31

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 4 din 31

1. SCOP

Scopul prezentei proceduri este de a stabili modalitățile specifice de lucru la certificarea materialului de înmulțire și plantare fructifer *in vitro*.

2. DOMENIU DE APLICARE

Procedura se aplică la certificarea producției pepinierii pomicele multiplicare prin metoda *in vitro* și se referă la confirmarea autenticității materialului săditor fructifer și a gradului său de puritate varietală, a stării fitosanitare și a integrității fiziologice a plantelor, prin intermediul inspectorilor antrenați în inspecțiile și controalele realizate pe procesul de producție în unitatea economică.

3. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

3.1. DEFINIȚII

În sensul prezentei proceduri, noțiunile de mai jos se vor înțelege după cum urmează:

Material de bază - material de stoc de înmulțire din toate etape de înmulțire a acestuia, cu excepția ultimei etape, și care îndeplinește standardele recomandate pentru certificare și pot fi certificate pentru comercializare. În funcție de numărul de etape ale stocului de înmulțire, pot exista mai multe generații de material de bază.

Stocul nuclear candidat - orice plantă care poate deveni sau poate fi înmulțită pentru a produce stoc nuclear. Este necesară testarea pentru dăunători specificați înainte ca planta inițială să poată fi acceptată ca stoc nuclear. Până când în baza testării la viruși rezultatele sunt negative, planta inițială rămâne stoc nuclear candidat.

Schema de certificare - sistem de producere a plantelor înmulțite vegetativ pentru plantare, destinate înmulțirii ulterioare sau vânzării, obținute din stoc nuclear după mai multe etape de înmulțire în condiții care să asigure îndeplinirea standardelor de sănătate stabilite. Filiația materialului este înregistrată pe toată schema.

Material certificat - material de înmulțire din ultima etapă de înmulțire a stocului, care îndeplinește standardele de certificare recomandate și este certificat pentru vânzare. În cazul plantelor altoite pe portaltoi destinate spre comercializare, portaltoii trebuie să fie și ei cel puțin din ultima etapă de înmulțire a materialului, iar plantele să respecte condițiile de comercializare.

Materialul, în funcție de planta certificată, poate fie menționată ca, de exemplu: plante certificate, butași certificați, bulbi certificați etc.

Schema de clasificare - sistem de producere a plantelor înmulțite vegetativ pentru plantare, destinate înmulțirii ulterioare sau comercializării, obținute din material candidat selectat după una sau mai multe etape de înmulțire în condiții care să asigure îndeplinirea standardelor de sănătate stabilite. Pot fi definite diferite clase în funcție de inspecțiile și încercările utilizate, de nivelurile de toleranță aplicate și de măsurile de precauție luate. Filiația materialului clasificat nu este luată în considerare.

Filiație - linia de descendență prin înmulțire vegetativă de la o plantă-mamă definită.

Stocul nuclear - plante testate individual prin cea mai riguroasă procedură într-o schemă de certificare și găsite libere de dăunători specificați. Toate aceste plante trebuie întreținute în permanență în condiții stricte care să asigure lipsa de infecție. Potrivit culturii în cauză, plantele înmulțite din materialul stocului nuclear pot rămâne stoc nuclear, cu condiția ca

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 5 din 31

acestea să nu păărăsească condițiile stocului nuclear. În cazul plantelor care sunt întreținute prin altoire pe portaltoi, portaltoii trebuie să fie și ei stoc nuclear.

Material de stoc nuclear - material de înmulțire derivat din stocul nuclear, care poate fi înmulțit în continuare fără schimbarea proprietății sau certificate pentru vânzare ca material de bază.

Material de prebază - material de stoc nuclear, care îndeplinește standardele de certificare recomandate și certificat pentru vânzare.

Stocul de propagare - plante derivate din stoc nuclear, înmulțite și întreținute în condiții care să asigure lipsa de infecție. Materialul este verificat la prezența agenților patogeni prin proceduri aprobate. Înmulțirea se poate face într-un număr de etape succesive în diferite condiții aprobate. Plantele sunt cunoscute apoi ca material de înmulțire I, stoc de înmulțire II etc. Pot exista mai multe generații în fiecare dintre aceste etape, cu condiția ca plantele să nu păărăsească condițiile aprobate. Numărul de etape și/sau generații permise în cadrul stocului de înmulțire este în general limitat și va depinde de cultura în cauză. În cazul materialului de înmulțire care este întreținut prin altoire pe portaltoi, portaltoiul trebuie să fie cel puțin din stadiul corespunzător al materialului de înmulțire.

Material de stoc de propagare - material de înmulțire derivat din materialul de înmulțire, care poate fi înmulțit în continuare fără schimbarea proprietății sau certificat pentru vânzare ca material de bază sau certificat, în funcție de stadiul stocului de înmulțire în cauză.

Inspecție oficială - inspecție efectuată de către organismul oficial competent sau sub responsabilitatea organismului oficial competent;

Inspecția în câmp - efectuarea unor verificări și determinări în laboratoare și spații protejate a materialului de plantare și înmulțire fructifer produs prin metoda *in vitro*, înscrisă la multiplicare, pentru stabilirea încadrării culturii respective în cerințele prevăzute de norme.

Material liber de virus (virus free) - materialele:

- libere de toate virozele, fitoplasmele, maladiile similare lor și viroizi, depistate la specia respectivă;
- descendente pe cale vegetativă sau în linie directă din materialul specificat mai sus, după un număr de etape cunoscut;

3.2. ABREVIERI

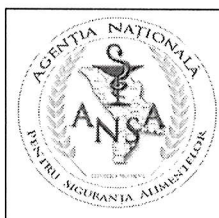
ANSA - Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

DCS - Direcția control semincer;

STSA - Subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- ❖ Legea nr.728 din 06.02.1996 cu privire la pomicultură (în vigoare până la 22.10.2025);
- ❖ Legea nr.68 din 05.04.2013 despre semințe;
- ❖ Legea nr.62 din 27.03.2025 horticulturii (în vigoare din 22.10.2025);
- ❖ HG nr.94 din 07.02.2024 pentru aprobarea Normei privind producerea, controlul, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer;
- ❖ Standarde schemelor de certificare EPPO.

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 6 din 31

5. RESPONSABILITĂȚI

- **Colaboratorii DCS** sunt responsabili de informarea inspectorilor despre prevederile prezentei proceduri și de monitorizarea implementării sale corecte. Direcția control semincer recepționează și verifică formularele de procedură internă utilizate la certificarea în pepinieră și de asemenea este responsabilă de colectarea și gestiunea datelor privind producerea și certificarea materialului de înmulțire și fructifer *in vitro*.
- **Șeful /Șeful adjunct STSA** sunt responsabili de asigurarea STSA cu documentele de evidență necesare (registre, formulare, certificate etc.) prevăzute în anexele prezentei proceduri și de alte acte normative, precum și de aprobarea actelor prevăzute în prezenta procedură cu aplicarea ștampilei STSA.
- **Inspectorii din cadrul STSA** sunt responsabili de efectuarea inspecției în câmp și certificarea materialului săditor *in vitro*, exercită o supraveghere constantă a respectării cerințelor cadrului normativ, de la multiplicarea propriu-zisă până la recoltarea și punerea lor în circuitul comercial.

6. DESCRIEREA PROCEDURII

Prezenta procedură ghidează inspectorii ANSA în procesul de supraveghere la producerea, inspecția, certificarea și comercializarea materialului săditor produs prin metoda *in vitro*, precum și stipulează toate măsurile ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea acestui proces.

Este stipulat modul de supraveghere în laboratoare și/sau teren protejat (sere) pe tot lanțul de producere a materialului de înmulțire și săditor fructifer produs prin metoda *in vitro*.

6.1 GENERALITĂȚI

6.1.1. Descrierea cerințelor EPPO

Schemele de certificare EPPO descriu pașii care trebuie urmați pentru producția de material săditor înmulțit vegetativ al unei anumite plante cultivate, a cărei stare de sănătate este atestată printr-un certificat oficial. Certificarea și clasificarea reprezintă abordări alternative distincte pentru producția de material săditor sănătos. Într-o schemă tipică de certificare, materialul certificat este coborât cu cel mult un număr fix de trepte de la plante individuale, fiecare dintre ele testată și găsită liberă de dăunători, apoi este menținut și înmulțit în condiții riguroase, excluzând recontaminarea. Într-o schema de clasificare, materialul clasificat este coborât cu una sau mai multe trepte din material care, ca populație, îndeplinește anumite standarde de sănătate și este menținut și propagat în condiții de minimizare a recontaminării. În ambele cazuri însă, starea de sănătate este atestată printr-un certificat oficial. Care dintre abordări este adecvată pentru o anumită plantă cultivată depinde de considerente de cost și resurse, starea de sănătate necesară, posibilitățile practice de testare, rata de recontaminare, valoarea materialului final.

Schemele de certificare EPPO oferă detalii despre selecția, creșterea și întreținerea materialului candidat și despre propagarea acestui material în mai multe etape în condiții care asigură îndeplinirea standardelor de sănătate stabilite. Verificările corespunzătoare asupra dăunătorilor specificați sunt specificate pe tot parcursul schemei. Sunt furnizate informații,

	PROCEDURA SPECIFICĂ CERTIFICAREA MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI PLANTARE FRUCTIFER <i>IN VITRO</i>	Cod: PS/FS-MS-05/01
		Editia 1
		Revizia 0
		Ex. nr. 1
		Pagina 7 din 31

după caz, despre dăunători relevanți, practice culturale, metode de inspecție și testare, standarde de certificare recomandate.

6.1.2 Înregistrarea producătorilor

Pentru a putea solicita certificarea oficială a materialului săditor prin metoda *in vitro*, furnizorii trebuie inițial să fie înregistrați în Registrul agenților economici la producerea pentru acest gen de activitate economică în conformitate cu Legea nr.68 din 05.04.2013 despre semințe, care prevede că agenții economici care intenționează să producă și să comercializeze materialul săditor trebuie să fie înregistrați și să dețină *Certificat de înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor* (anexa nr.7) eliberat în modul stabilit de către ANSA.

6.2. PARTICULARITĂȚILE CERTIFICĂRII MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

6.2.1. Reperele esențiale ale certificării

După obținerea autorizării, producătorii pot accede la programul anual de certificare a materialului săditor. Certificarea materialului de înmulțire și plantare fructifer se bazează pe câteva repere esențiale:

- Principii de bază care trebuie respectate la producerea materialului de înmulțire și plantare fructifer sunt cunoașterea provenienței și verificarea trasabilității produsului. Astfel, lanțul producerii trebuie să fie unul supravegheat și documentat de către inspector pentru a se garanta că originea și identitatea soiului este conservată la toate etapele multiplicării și creșterii, de la planta-mamă și până la livrarea lotului de pomi.
- Participarea inspectorului la producerea materialului de înmulțire și plantare fructifer se face printr-un control documental preliminar și prin verificări ulterioare în laboratoarele în care se produce materialul săditor *in vitro*. Procesul demară în momentul când producătorii depun la reprezentanța teritorială a autorității de certificare o declarație prin care informează ce soiuri și în ce cantități le multiplică.

Controalele oficiale se fac și pentru a verifica dacă filiația menționată mai sus este respectată atât documental cât și pomologic prin realizarea inspecțiilor care au ca scop verificarea respectării identității, autenticității și purității varietale în câmpurile de formare.

6.2.2. Categoriile biologice a materialului de înmulțire și plantare fructifer

Material Prebază - material de înmulțire care:

- a fost produs conform metodelor general acceptate pentru menținerea identității soiului, inclusiv caracteristicile pomologice relevante pentru prevenirea bolilor;
- este destinat producției de material *Bază* sau de material *Certificat* care nu este material de plantare fructifer;
- îndeplinește cerințele specifice aplicabile materialului *Prebază*;
- este considerat, în urma unei inspecții oficiale, ca îndeplinind condițiile de la menționate supra;

	PROCEDURA SPECIFICĂ CERTIFICAREA MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI PLANTARE FRUCTIFER <i>IN VITRO</i>	Cod: PS/FS-MS-05/01
		Ediția 1
		Revizia 0
		Ex. nr. 1
		Pagina 8 din 31

Categoria Prebază cuprinde:

- a) plantele de menținere a soiului, seminceri, marcote, pomi, arbuști fructiferi și căpșun sunt obținute din materialul amelioratorului sau al menținătorului, după testare și devirozare;
- b) materialul biologic de înmulțire rezultat din plantele de menținere a soiului, respectiv semințe, sămburi, butași, marcote, drajoni, ramuri altoi și stoloni;
- c) materialul biologic de plantare destinat reînmulțirii, rezultat pe cale vegetativă, direct sau prin altoire.

Material Bază - material de înmulțire care:

- a fost produs, fie direct, fie într-un număr cunoscut de etape, pe cale vegetativă, din material *Prebază*, în conformitate cu metode general acceptate pentru menținerea identității soiului, inclusiv cu caracteristicile pomologice relevante pentru prevenirea bolilor;
- este destinat producției de material *Certificat*;
- îndeplinește cerințele specifice aplicabile materialului *Bază*;
- a fost considerat, în urma unei inspecții oficiale, ca îndeplinind condițiile menționate supra;

Categoria bază cuprinde:

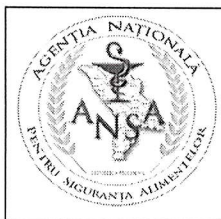
- a) plantațiile - mamă de seminceri, butași, marcotiere, drajoniere și ramuri altoi obținute din materialul de categorie biologică *Prebază*;
- b) materialul biologic de înmulțire rezultat din plantațiile mamă *Prebază*;
- c) materialul biologic de plantare, rezultat pe cale vegetativă sau generativă, destinat înființării plantațiilor-mamă din categoria biologică *Certificat*;
- d) stolonii proveniți din stoloniere de categorie biologică *Prebază* și stoloniere înființate cu acești stoloni.

Material certificat - material de înmulțire care:

- a fost produs direct pe cale vegetativă din material bază sau din material *Prebază* sau este destinat să fie utilizat pentru producerea de portaltoi, din semințe certificate care provin din material de *Bază* sau din material *Certificat* de portaltoi;
- este destinat producerii de material de plantare fructifer;
- îndeplinește cerințele specifice pentru materialul *Certificat*;
- a fost considerat, în urma unei inspecții oficiale, ca îndeplinind condițiile menționate supra;

Categoria Certificat cuprinde:

- a) plantațiile-mamă găsite libere de virusuri sau patogeni virali ca rezultat al testării anuale în mod randomizat;
- b) material de înmulțire: semințe, sămburi, butași, marcote, puieți-portaltoi și ramuri-altoi, provenite din plantațiile-mamă menționate mai sus;
- c) material de plantare provenit din plantațiile-mamă de categoriile certificat sau baza;
- d) stolonii de căpșun proveniți din stolonierele categoriei biologice baza, destinați comercializării pentru înființarea plantațiilor comerciale de căpșun.

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULTIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 9 din 31

6.2.3. Cerințe privind certificarea materialului de înmulțire și plantare fructifer

• Cerințe privind certificarea materialului *Prebază*

Materialul de înmulțire este certificat oficial, la cerere, ca material *Prebază* dacă se constată că îndeplinește următoarele cerințe:

- este obținut în mod direct dintr-o plantă-mamă în cazul multiplicării, a reînnoirii și a înmulțirii prin micropropagare a plantelor-mamă prebază pentru producția de alte plante-mamă prebază sau de material prebază în conformitate cu protocoalele EPPO sau alte protocoale recunoscute la nivel național;
- este autentic conform descrierii soiului din care face parte, iar autenticitatea sa este verificată de organismul oficial competent;
- este menținut în spații special prevăzute pentru genurile sau speciile vizate, cu protecție contra insectelor și care garantează că plantele și materialul sunt indemne de orice infecții, având ca sursă vectori aerieni și orice alte surse posibile pe tot parcursul procesului de producție;
- la o inspecție vizuală în spațiile special prevăzute și în câmp, precum și prin eșantionare și testare, planta-mamă prebază candidat trebuie să fie găsită indemnă de organisme dăunătoare enumerate în anexa nr.3 ale HG nr.94/2024, în ceea ce privește genul sau specia în cauză. Inspecția vizuală, eșantionarea și testarea se efectuează de către organismul oficial competent și, dacă este cazul, de către furnizor.
- este liber de toți virușii sau patogenii virali cunoscuți, precum și de orice alte organisme dăunătoare;

• Cerințe privind certificarea materialului *Bază*

Materialul de înmulțire este obținut dintr-o plantă-mamă bază care îndeplinește una dintre următoarele cerințe:

- este obținută din material *Prebază* sau este produsă prin multiplicare dintr-o plantă-mamă *Bază*, cu condiția că acestea se multiplică într-un anumit număr de generații pentru a obține numărul necesar de plante-mamă bază. Numărul maxim admis de generații și durata de viață maximă permisă pentru plantele-mamă bază se va respecta în conformitate cu anexa nr.6 din HG nr.94/2024:
 - a) maxim o generație pentru Citrus L., Fortunella Swingle și Poncirus Raf. și Olea europaea L.;
 - b) maximum două generații pentru Castanea sativa Mill., Corylus avellana L., Cydonia oblonga Mill., Malus Mill., Pyrus L., Ficus carica L., Juglans regia L., Prunus armeniaca L., Prunus domestica L., Prunus dulcis (Mill.) D. A. Webb, Prunus persica (L.) Batsch, Prunus davidiana și Prunus salicina Lindl., Prunus avium L. și Prunus cerasus L., Rubus L. și Vaccinium L.;
 - c) maxim trei generații pentru Ribes L., portulocaii de specii de Castanea sativa Mill., Citrus L., Fortunella Swingle și Poncirus Raf., Cydonia oblonga Mill., Malus Mill., Pyrus L., Prunus armeniaca L., Prunus domestica L., Prunus dulcis (Mill.) D. A. Webb, Prunus persica (L.) Batsch, Prunus davidiana și Prunus salicina Lindl., Prunus avium L. și Prunus cerasus L.;
 - d) maximum cinci generații pentru Fragaria L.;

În cazul în care sunt permise mai multe generații de plante-mamă bază, fiecare generație, cu excepția primei, pot deriva dintr-o generație anterioară. Materialul de înmulțire provenit din generații diferite se păstrează separat.

	PROCEDURA SPECIFICĂ CERTIFICAREA MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI PLANTARE FRUCTIFER IN VITRO	Cod: PS/FS-MS-05/01
		Ediția 1
		Revizia 0
		Ex. nr. 1
		Pagina 10 din 31

- este autentic conform descrierii soiului din care face parte, iar autenticitatea sa, este verificată de organismul oficial competent;
- plantele-mamă bază și materialul bază, se mențin în câmpuri izolate de surse potențiale de infecție prin vectori aerieni;
- la o inspecție vizuală a instalațiilor, a câmpurilor și a loturilor, o plantă-mamă bază sau un material bază trebuie să se dovedească a fi indemn de ORNC - urile enumerate în anexele nr.2 și nr.3, și în conformitate cu cerințele de la anexa nr.5 din HG nr.94/2024 privind genul sau specia în cauză;
- inspectorii din cadrul STSA, după caz, furnizorul trebuie să efectueze eșantionarea și testarea plantei-mamă bază sau a materialului bază pentru depistarea ORNC - urilor enumerate în anexa nr.3, și în conformitate cu cerințele din anexa nr.5 din HG nr.94/2024 privind genul sau specia în cauză și categoria. În cazul unor suspiciuni cu privire la prezența ORNC - urilor enumerate în anexa nr.2, inspectorii subdiviziunii teritoriale, după caz, furnizorul trebuie să efectueze eșantionarea și testarea plantei-mamă bază sau a materialului bază.
- este destinat producției de material certificat.

• **Cerințe privind certificarea materialului de categoria biologică *Certificat***

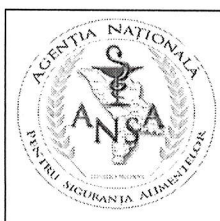
- materialul de înmulțire, altul decât plantele-mamă, și materialul de plantare fructifer sunt certificate oficial, la cerere, ca material certificat dacă este obținut din material *Prebază* sau este obținut din material *Bază*;
- este autentic conform descrierii soiului din care face parte, iar autenticitatea sa, este verificată de organismul oficial competent;
- plantele-mamă certificat pot fi cultivate doar în soluri indemne de organisme dăunătoare pentru genul sau specia în cauză, care sunt gazde pentru virusurile ce afectează genul sau specia în cauză, absența unor astfel de organisme dăunătoare, gazde pentru virusuri, se stabilește prin eșantionare și prin testare;
- materialul de categoria certificat este produs în parcele izolate spațial de plantațiile necertificate.

6.2.4. Codificarea formularelor utilizate în procesul de certificare

Numerele de înregistrare a formularelor vor fi atribuite conform modelului prezentat:

- *primul bloc*, ex: PM (plante mamă), reprezintă o abreviere a formularului la care se face referință.
- *al doilea bloc*, ex: NS (Nisporeni), reprezintă abrevierea raionului în care se află sectorul de producere.
- *al treilea bloc*, ex: 0460, este numărul certificatului de înregistrare la ANSA.
- *al patrulea bloc*, ex: 01, este numărul de ordine, numerotarea documentelor făcându-se în funcție de ordinea recepției lor din partea producătorilor.
- *al cincilea bloc*, ex: 25, este anul aprobării/emiterii documentului.

<i>Declarația de înregistrare a plantației-mamă</i>	PM-NS-0460-01/25
<i>Declarația de multiplicare</i>	DM-NS-0460-01/25
<i>Document de inspecție în câmp</i>	DI-NS-0460-01/25
<i>Declarație de certificare</i>	DC-NS-0460-01/25
<i>Raport de analiză a calității exterioare</i>	RA-NS-0460-01/25
<i>Certificat de valoare biologică</i>	VB-NS-0460-01/25

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 11 din 31

6.3. ÎNSCRIEREA CULTURILOR LA CERTIFICARE

6.3.1. Înregistrarea plantațiilor-mamă

Pentru a înregistra o plantație-mamă de material săditor *in vitro*, agentul economic completează o *Declarație de înregistrare a plantației-mamă* (anexa nr.1) în anul înființării sau a primei certificări. Declarația se transmite inspectorului teritorial până la 1 iunie pentru plantațiile înființate primăvara și până la 1 decembrie pentru plantațiile înființate toamna.

Producătorul anexează la *Declarația de înregistrare* următoarele documente (copii):

- Actele de proveniență a materialului de plantare: documentele de calitate sau de conformitate ale furnizorului sau eliberate de autoritatea responsabilă de certificare sau alte documente, care atestă calitatea și proveniența materialului importat;
- Acordul de multiplicare al originatorului/ menținătorului (pentru soiurile brevetate, protejate);
- Descrierea soiurilor/ clonelor, în cazul în care acestea nu sunt înscrise în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova;
- Planul și schema amplasării culturilor și soiurilor în laborator, care trebuie să cuprindă: numărul de vase, numărul de plante în vase, specia, soiul, clona, portaltolul.

După recepționarea și verificarea *Declarațiilor de înregistrare a plantației-mamă*, inspectorul transmite formularul pentru aprobare la Direcția control semincer. Apoi înregistrează în *Registrul plantațiilor-mamă* (anexa nr.6).

6.3.2. Admiterea culturii la certificare

În vederea înscrierii culturii la certificare, agentul economic remite inspectorului teritorial o *Declarație de multiplicare* (anexa nr.2) completată prin care declară materialul de înmulțire și săditor, pe care urmează să-l producă în anul de referință. Termenul-limită de depunere a *declarației* pentru declararea multiplicărilor efectuate iarna-primăvara și pentru declararea materialului de înmulțire este de până la 1 iunie. Multiplicările efectuate în timpul verii și sectoarele de producere a materialului de înmulțire înființate vara și toamna sunt declarate până la 1 octombrie.

Inspectorul examinează *Declarațiile de multiplicare* depuse de către furnizori. Se verifică dacă soiurile declarate la multiplicare sunt înscrise în Cataloagele soiurilor de plante și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System), menționate în Legea nr.68/2013.

Declarațiile sunt însoțite de copiile documentelor de proveniență:

- *Document de inspecție în câmp a plantațiilor altoi/portaltol* - dacă materialul de înmulțire este propriu;
- *Certificat de Valoare biologică* - dacă materialul de înmulțire este procurat;
- *Certificat de calitate pentru materialul importat* - materialul provine din import;
- *Contractul de prestare a serviciilor (contract chirie a spațiului) cu instituția abilitată ce deține laboratorul de producere a materialului săditor in vitro (după caz).*

După verificare, inspectorul transmite *Declarațiile de multiplicare* și documentele anexate, la DCS pentru aprobare.

	PROCEDURA SPECIFICĂ CERTIFICAREA MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI PLANTARE FRUCTIFER <i>IN VITRO</i>	Cod: PS/FS-MS-05/01
		Ediția 1
		Revizia 0
		Ex. nr. 1
		Pagina 12 din 31

După aprobare o copie se păstrează la DCS, originalul și setul de documente se transmit la STSA pentru arhivare conform art.1372 din indicatorul documentelor - tip aprobat prin Ordinul OSAA nr.77/2017. Un exemplar este transmis producătorului.

6.3.3. Efectuarea inspecției în câmp

După ce a convenit cu agentul economic, inspectorul se deplasează în laborator și/sau teren protejat la data stabilită având cu sine dosarul agentului economic în care se conține declarația de multiplicare și documentele anexate și câteva formulare ale documentelor de inspecție în câmp.

Inspectorul va inspecta culturile urmărind autenticitatea și puritatea varietală, starea de sănătate a plantelor cu referire la organisme dăunătoare din anexele nr.2, nr.3 și nr.4 din HG nr.94/2024 și calitatea materialului de înmulțire și plantare fructifer produs *in vitro*.

Starea fitosanitară a materialului de înmulțire și de plantare se determină prin inspecții vizuale ale tuturor sectoarelor pepinieriei, urmărindu-se depistarea simptomelor de viroze și alte boli și organisme dăunătoare, specificate în anexele enumerate supra, care pot afecta calitatea și utilitatea materialelor de înmulțire și de plantare.

Inspecțiile se efectuează în timpul vegetației, în urma căruia inspectorul consemnează în scris rezultatele inspecției în câmp.

Un factor important în procesul de multiplicare a plantelor prin metoda *in vitro* este testarea plantelor-mamă la virusuri, care în conformitate cu prevederile cu HG nr.94/2024 și Organizației Europene și Mediteraneene pentru Protecția Plantelor (EPPO) sau alte protocoale care sunt recunoscute la nivel internațional este obligatorie. Eșantionarea și testarea se va efectua în strictă conformitate cu cadrele normative menționate supra.

Prelevarea probelor vegetale este efectuată de către inspectorii ANSA și/sau de către experții laboratoarelor acreditate și/sau specializate în virusologie din cadrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, în prezența furnizorului sau a reprezentantului acestuia, care trebuie să aibă acces liber la plantele-mamă în laborator.

Testarea la prezența virozelor prin metode de laborator se va efectua:

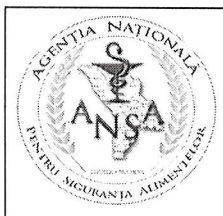
- a) Pentru categoria biologică Prebază plantele-mamă de categoria prebază trebuie să fie testate anual la prezența virusurilor mecanic transmisibile, specificate în anexele nr.2 și nr.3 din HG nr.94/2024 și ori de câte ori se reproduce materialul de menținere a soiului;
- b) Pentru categoria biologică Bază și Certificat:
 - o dată în 5 ani sau 20 la sută din numărul total de plante în fiecare an pentru culturile sămânțoase și zmeur.
 - o dată la 3 ani pentru culturile sămburoase sau 33 la sută din numărul total în fiecare an.
 - anual 100 din fiecare 10000 de plante pentru portaltoai vegetative.

• Obiectivele de control în plantațiile-mamă

Certificarea materialului de înmulțire și de plantare fructifer se desfășoară pe toate segmentele producerii, conform schemei specificate în anexele nr.9-14 din prezenta procedură.

Controlul plantelor-mamă se va efectua în conformitate cu HG nr.94/2024 cu privire la producerea și comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe.

Prima inspecție în plantațiile-mamă furnizoare de plantule se efectuează în primul an de înmulțire prin micropropagare. În cadrul inspecției se verifică autenticitatea soiului,

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 13 din 31

prezența organismelor dăunătoare care afectează calitatea, starea de sănătate a materialului supus micropropagării, Autentificarea este efectuată de inspectorii teritoriali prin verificarea actelor de proveniență și certificatelor de calitate a materialului dat.

Înmulțirea *in vitro* cuprinde diverse faze, dintre care, 3 principale:

- Inițierea culturilor;
- Multiplicarea;
- Aclimatizarea.

❖ **Inițierea culturilor *in vitro***

În aceasta etapa, plantele mature sau fragmentele provenite din culturi se selectează și se verifica sa fie lipsite de viruși. Apoi, se sterilizează și se introduc *in vitro*, unde se pregătesc pentru multiplicare – tehnica de micropropagare.

❖ **Multiplicarea propriu-zisă**

Fragmentul vegetal prelevat – o mica porțiune de țesut sau chiar o singura celula se plasează într-un mediu de cultura pana la înmugurire. Pentru a atinge numărul dorit de plante, se pot efectua înmulțiri succesive, în cicluri repetate.

❖ **Aclimatizarea plantelor**

Când sistemul radicular este suficient dezvoltat, răsadurile se transfera din ambientul steril, în condiții naturale, pe sol (în spații protejate / în spații deschise). Primul pas al procesului de aclimatizare consta în plantarea efectivă în ghivece cu pământ cu turba, bine afânat, îmbunătățit cu îngrășământ natural (gunoi de grajd uscat). Este o etapa extrem de delicată, în care plantele încep un nou ciclu de viață, de regula într-o pepiniera.

La finalul operațiunii, răsadurile se uda și se așază într-un spațiu ferit de curenți puternici și intemperii. Operațiunile de aici încolo sunt destul de pretențioase.

6.3.4. Decizia inspectorului

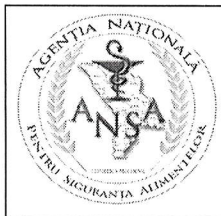
• **Întocmirea Documentului de inspecție în câmp**

Inspectorul se deplasează în laboratorul, unde s-a multiplicat materialul de înmulțire și plantare *in vitro* pentru efectuarea inspecției în câmp (laborator și/sau spații protejate). În rezultat, inspectorul întocmește *Documentul de inspecție în câmp* (anexa nr.3). În cazul în care se constată abateri remediabile, inspectorul stabilește măsuri corective și un termen pentru remedierea acestora (10 zile sau mai mult). Culturile admise trebuie să corespundă din punct de vedere al autenticității și să aibă puritate varietală de 100%, iar pentru materialul de diferite categorii biologice trebuie să se respecte diferențierea loturilor.

La completarea documentului de inspecție în câmp este important să nu se admită situații în care cantitatea de soiuri sau de plante pentru anumite soiuri depășește valorile declarate inițial în *Declarația de multiplicare*.

După completare, *Documentul de inspecție în câmp* este semnat de către inspector, și de către agentul economic, aplicându-se ștampila STSA și a agentului economic, apoi este transmis pentru aprobare de către conducerea DCS.

Documentul aprobat este transmis la STSA, originalul documentului de inspecție este remis agentului economic, o copie se păstrează la DCS.

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 14 din 31

• **Respingerea culturii de la certificare. Reinspecția.**

Cultura poate fi respinsă de la certificare în una din următoarele situații:

- nu corespunde din punct de vedere al autenticității;
- puritatea varietală este sub 100%;
- boli sau viruși, care afectează calitatea materialului;
- locul unde se produce materialul nu satisface cerințelor fitosanitare.

Inspecția suplimentară este stabilită de inspectorul oficial pentru verificarea aplicării măsurilor corective, în cazul în care la ultima inspecție s-au identificat neconformități. Reinspecția se efectuează doar dacă agentul economic nu este de acord cu decizia de clasare sau de respingere de la certificare a materialului declarat.

6.4. CERTIFICAREA FINALĂ A MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE *IN VITRO*

În cazul speciilor și soiurilor care au fost admise la certificare în rezultatul inspecției în câmp (laborator și/sau spații protejate) producătorul accede la etapa ulterioară care presupune obținerea etichetelor oficiale iar, după recoltarea materialului săditor, obținerea actului permisiv care autorizează comercializarea producției sale de pepinieră.

6.4.1. Solicitarea etichetelor oficiale

După finalizarea inspecției în câmp, înainte de recoltarea materialului de înmulțire și de plantare în vederea finalizării certificării acestor materiale, producătorul depune inspectorului o *Declarație de certificare* (anexa nr.4) pe suport de hârtie sau în format electronic.

Inspectorul atribuie seria și intervalul etichetelor în *Registrul de evidență a numerelor de serie și a intervalelor de etichete*.

În baza declarației de certificare, inspectorul generează și atribuie numerele și seria etichetelor pentru materialul supus certificării.

În baza modelului etichetelor acceptat de către autoritatea de certificare și a numerelor de serie și intervalelor atribuite de către inspector, producătorul obține de la tipografie lotul de etichete solicitat.

- Eticheta conține următoarele informații:

- 1) mențiunea „norme și standarde ale Republicii Moldova”;
- 2) țara de origine care emite eticheta sau codul respectiv;
- 3) organismul oficial competent sau codul respectiv;
- 4) numele furnizorului sau numărul de înregistrare la ANSA;
- 5) numărul individual de serie, sau numărul lotului;
- 6) denumirea botanică;
- 7) categoria, statutul fitosanitar, pentru materialul bază numărul generației;
- 8) denumirea soiului/portaltoi, a clonei. În cazul portaltoaielor care nu aparțin unui soi, se indică denumirea speciei sau hibridul interspecific vizat;
- 9) cantitatea;
- 10) țara de producție și codul respectiv;
- 11) anul emiterii.

Culoarea etichetei este:

- *albă cu o linie violet în diagonală* - pentru materialul prebază;
- *albă* - pentru materialul bază;

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 15 din 31

- *albastră* - pentru materialul certificat;

• **Etichetarea materialului de înmulțire/plantare**

Etichetarea se face direct în laborator și/sau spații protejate, prin capsarea etichetelor pe vase/casete.

6.4.2. Verificarea calității materialului săditor în vederea certificării finale

După recoltarea, sortarea și ambalarea materialului, producătorul convine cu inspectorul pentru a stabili data efectuării verificării calității materialului de înmulțire și săditor fructifer în vederea finalizării certificării lotului de material produs *in vitro*.

Din lotul supus verificării la locul depozitării se formează un eșantion randomizat care trebuie să reprezinte cel puțin 3% din mărimea lotului, dar cel puțin 50 bucăți - pentru pomii și pentru arbuștii fructiferi sau 100 bucăți - pentru puieți, pentru marcote și pentru butași, la care inspectorul verifică elemente enumerate mai jos.

Inspectorul verifică următoarele:

- *uniformitatea materialului:*

Fiecare lot din materialul inspectat trebuie să fie constituit din același soi și clonă, sau combinație altoi/ portaltoi, de aceeași proveniență, respectiv același număr de identitate al parcelei atribuite prin întocmirea Documentului de inspecție în câmp;

- *ambalarea și etichetarea:*

Plantele care se livrează în casete/ghiveci cu etichete respective pentru fiecare casetă/ghiveci în parte;

- *integritatea și încadrarea în indicatorii parametrilor morfologici ai rădăcinilor principale și ai părții aeriene:*

Rădăcinile principale:

- trebuie să fie libere de ORNC-uri;
- trebuie să fie fără vătămări, nedeshidratate, de culoare alb-gălbuie și fără pete brune în secțiune oblică, bine dezvoltate;
- trebuie să fie în număr de 2 pivotante minimum;
- trebuie să aibă minimum 7-10 cm în lungime;
- nu trebuie să comporte vătămări provocate de păduchele lănos sau leziuni provocate de cancerul radicular (*Agrobacterium tumefaciens*);

Partea aeriană:

- trebuie să fie fără vătămări, nedeshidratate, de culoare alb-gălbuie și fără pete brune în secțiune oblică, bine dezvoltate, dispuse uniform în jurul bazei;
- nu trebuie să comporte vătămări, țesuturi necrozate;
- nu trebuie să fie deshidratată, turgescența verificându-se prin apăsare cu unghia pe porțiunea secționată în care caz trebuie să apară puțină sevă;
- trebuie să aibă minimum 7 cm în sus în lungime, în afară de cășun;
- trebuie să aibă poziție verticală sau aproape verticală;

Inspectorul consemnează rezultatele verificărilor în *Raportul de evaluare a calității pentru materialul de înmulțire și plantare fructifer* (anexa nr.5).

	PROCEDURA SPECIFICĂ CERTIFICAREA MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI PLANTARE FRUCTIFER <i>IN VITRO</i>	Cod: PS/FS-MS-05/01
		Ediția 1
		Revizia 0
		Ex. nr. 1
		Pagina 16 din 31

6.4.3. Stabilirea deciziei privind certificarea finală a materialului

După consemnarea rezultatelor verificării în raportul de analiză, inspectorul ia decizia de a acorda certificarea pentru materialul inspectat sau nu. În cazul în care una sau mai multe condiții nu sunt îndeplinite, inspectorul poate dispune măsuri care să aducă materialul la parametrii de calitate: resortare, spălare, tratare, etc. Dacă nu pot fi luate măsuri de remediere, sau dacă nici la o nouă verificare (după dispunerea măsurilor de remediere) materialul nu corespunde cerințelor, atunci lotul se respinge de la certificarea, inspectorul argumentându-și decizia în rubrica rezervată din formularul *Raportului de evaluare*.

În caz de suspiciuni referitoare la prezența ORNC-urilor enumerate în anexele nr.1 și nr.2, se efectuează eșantionarea și testarea plantelor produse in vitro. În acest caz inspectorul prelevă un eșantion de material, pe care îl transmite la un laborator acreditat și/sau laborator specializat în virusologie pomicolă din cadrul organizațiilor din domeniile cercetării și inovării de profil în vederea efectuării analizelor de laborator. Eșantionarea și testarea se va efectua conform prevederilor anexei nr.5 și anexei nr.7 din HG nr.94/2024 și Organizației Europene și Mediteraneene pentru Protecția Plantelor (EPPO) sau alte protocoale care sunt recunoscute la nivel internațional.

În cazul în care toate cerințele cadrului normativ au fost satisfăcute, inspectorul bifează mențiunea "materialul corespunde pentru plantare/multiplicare, semnează și aplică ștampila pe formularul *Raportului de evaluare* remițând originalul agentului economic și păstrând pentru sine o copie.

6.4.4. Eliberarea documentului final

În cazul în care Raportul de evaluare a fost avizat pozitiv, inspectorul responsabil stabilește taxa oficială pentru certificarea loturilor de material săditor în conformitate cu tarifele în vigoare. După recepționarea plății, inspectorul eliberează *Certificatul de valoare biologică* (anexa nr.8) pentru materialul care a fost găsit în conformitate cu cerințele tehnice în rezultatul certificării finale.

Certificatul se completează în formularul numeric tipizat, se imprimă pe blanchete speciale remise de către oficiul central ANSA, se înregistrează în Registrul certificatelor de valoare biologică.

7. ÎNREGISTRĂRI

- 8.1. Declarație de înregistrare a plantației-mamă -- formular cod: DÎPM – 7.3
- 8.2. Declarații de multiplicare – formular cod: DM - 7.3
- 8.3. Documente de inspecție în câmp – formular cod: DI - 7.3
- 8.4. Declarație de certificare – formular cod: DC - 7.3
- 8.5. Raportul de evaluare a calității pentru materialul de înmulțire și plantare fructifer – formular cod: REC - 7.3
- 8.6. Registrul plantațiilor-mamă – formular cod: RPM - 7.3
- 8.7. Certificat de înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor – formular cod: CÎAEPPC - 7.3
- 8.8. Certificat de valoare biologică – formular cod: CVB-8.4

	PROCEDURA SPECIFICĂ CERTIFICAREA MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI PLANTARE FRUCTIFER <i>IN VITRO</i>	Cod: PS/FS-MS-05/01
		Ediția 1
		Revizia 0
		Ex. nr. 1
		Pagina 17 din 31

8. ANEXE

- 9.1. Anexa nr.1 Declarație de înregistrare a plantației-mamă -- formular cod: DÎPM - 7.3
- 9.2. Anexa nr.2 Declarații de multiplicare – formular cod: DM - 7.3
- 9.3. Anexa nr.3 Documente de inspecție în câmp – formular cod: DI - 7.3
- 9.4. Anexa nr.4 Declarație de certificare – formular cod: DC - 7.3
- 9.5. Anexa nr.5 Raportul de evaluare a calității pentru materialul de înmulțire și plantare fructifer – formular cod: REC - 7.3
- 9.6. Anexa nr.6 Registrul plantațiilor-mamă – formular cod: RPM - 7.3
- 9.7. Anexa nr.7 Certificat de înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor – formular cod: CÎAEPPC - 7.3
- 9.8. Certificat de valoare biologică – formular cod: CVB-8.4
- 9.9. Anexa nr.9 Schema de producere a materialului săditor de specii semănțoase (altoi)
- 9.10. Anexa nr.10 Schema de producere a materialului săditor de specii semănțoase (portaltoi)
- 9.11. Anexa nr.11 Schema de producere a materialului săditor de specii sămburoase (altoi)
- 9.12. Anexa nr.12 Schema de producere a materialului săditor de specii sămburoase (portaltoi)
- 9.13. Anexa nr.13 Schema de producere a materialului săditor de alun
- 9.14. Anexa nr.14 Schema de producere a materialului săditor de căpșun

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 18 din 31

Anexa 1

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR

DIRECȚIA CONTROL SEMINER

DECLARAȚIE DE ÎNREGISTRARE

Culturi: ☐ Fructifere ☐ Bacifere ☐ Viticole ☐ Ornamentale

☐ PLANTAȚIA MAMĂ:

☐ Altoi ☐ Portaltoi ☐ Seminceri

NUMĂR DE ÎNREGISTRARE:

(se completează de către inspector)

APROB:

(semnătura)

Codul unic de înregistrare a plantației-mamă	Anul înființării	Suprafața, ha	Specia (română, latină)	Soi/Clonă	Altoi (soi/clonă) Portaltoi (soi/clonă)	Proveniența altoiului și/sau a portaltoiului (contract de vânzare-cumpărare, document ce confirmă calitatea)	Categorია biologică	Cantitatea de plante mamă	SE COMPLETEAZĂ DE CĂTRE INSPECTOR		
									Admis	Respins/Declasat	Motivul respingerii/ declasării
									☐	☐	
									☐	☐	
									☐	☐	
									☐	☐	
									☐	☐	
									☐	☐	
									☐	☐	
									☐	☐	

Producere: sistem convențional ☐; sistem ecologic ☐

Producător

nume, prenume

data remiterii

Inspector responsabil STSA

nume, prenume

data înregistrării

Inspector DCS

nume, prenume

L.Ș.

**AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR
DIRECȚIA CONTROL SEMINER**

Culturi: ☐ Fructifere ☐ Bacifere ☐ Viticole ☐ Ornamentale ☐ Leguminoase	☐ MATERIAL DE PLANTARE ☐ MATERIAL DE ÎNMULTIRE	NUMĂR DE ÎNREGISTRARE: <i>(se completează de către inspector)</i>
--	---	---

[illegible]

	PROCEDURA SPECIFICĂ		Cod: PS/FS-MS-05/01
	CERTIFICAREA		Editia 1
	MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI		Revizia 0
	PLANTARE FRUCTIFER IN VITRO		Ex. nr. 1
			Pagina 20 din 31

Anexa 3

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR

DIRECȚIA CONTROL SEMINCER

DOCUMENT DE INSPECȚIE ÎN CÂMP
(în spațiu protejat)

Culturi: ☐ Fructifere ☐ Bacifere ☐ Viticole
☐ Ornementale ☐ Legumicole

PRODUCĂTOR:		NUMĂR DE ÎNREGISTRARE: <i>(se completează de către inspector)</i>	
☐ PLANTAȚII-MAMĂ ☐ CÂMPUL I / ☐ CÂMPUL II, III		☐ ȘCOALA DE VIȚE/ PUIEȚI	
		☐ RĂSADURI DE LEGUME	

APROB: _____

- ☐ Re-inspecție
☐ Autentificare varietală
(recunoaștere de soi)

PRODUCĂTOR:	ADRESA JURIDICĂ		Câmp de producere, anul (I,II)		Stare fitosanitară (virusuri, dăunători, maladii observate)	Mărcare rânduri /lot sau plante	Cantitatea admisă / Cantitatea admisă sub rezervă (AR) / Respins, buc	Neconformități constatate/ Măsurile corective și termene de realizare
	RAION	LOCALITATE	Specificarea materialului declarat (pomi/vițe) pe rădăcini proprii/pomi(vițe) altoiți(țe)/drajoni/stoloni /bulași, portaltol (vițe portaltol), răsaduri de legume s.a.)	Categorie biologică				
SECTOR:	NUMĂR, DATA EXTRAS DE ÎNREGISTRARE ÎN ROLA							
AMPLASAREA TERENULUI								
Codul unic de înregistrare a plantației- mamă/ Numărul de înregistrare a lotului declarat	Specie (română, latină)	Suprafață, ha/m2	Soi/Clonă	Altoi (soi,clonă) Portaltol (soi, clonă)				

Produs în sistem: ☐ convențional; ☐ sistem ecologic

RODUCĂTOR	INSPECTOR RESPONSABIL STSA	CONSULTANT ȘTIINȚIFIC (după caz)	INSPECTOR DCS
nume, prenume	nume, prenume	nume, prenume	nume, prenume
L.Ș.	L.Ș.	L.Ș.	L.Ș.
semnătură	semnătură	semnătură	semnătură

Data inspecției

	PROCEDURA SPECIFICĂ		Cod: PS/FS-MS-05/01
	CERTIFICAREA		Ediția 1
	MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI		Revizia 0
	PLANTARE FRUCTIFER IN VITRO		Ex. nr. 1
			Pagina 21 din 31

Anexa 4

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR
SUBDIVIZIUNEA TERITORIALĂ
PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

DECLARAȚIE DE CERTIFICARE

(etichetare)

Culturi: ☐ Fructifere ☐ Bacifere ☐ Viticole
☐ Ornamentale ☐ Legumicole

☐ MATERIAL DE PLANTARE	NUMĂR DE ÎNREGISTRARE: <i>(se completează de către inspector)</i>
☐ MATERIAL DE ÎNMULȚIRE	

APROB:

PRODUCĂTOR:	ADRESA JURIDICĂ			
SECTOR:	EXTRAS DE ÎNREGISTRARE ÎN ROLA			
AMPLASAREA TERENULUI	RAION	LOCALITATE	CÂMP	

semnătura

Numărul de înregistrare a lotului declarat	Specia (română, latină)	Soi/Clonă	Altoi (soi/clonă) Portaltai (soi/clonă)	Specificarea materialului (pomii (vițe) pe rădăcini proprii/pomii/vițe altoi(vițe)/drajoni/stoloni /butași, portaltai (vițe portaltai), răsaduri de legume s.a.)	Categoria biologică	Cantitatea de material de înmulțire și săditor, buc.	SE COMPLETEAZĂ DE CĂTRE INSPECTOR				ETICHETE ELIBERATE	
							Admis	Respins	Cantitatea a de material acceptată, buc	Numărul pachete/le gături, ambalaje, buc	Numărul unități în pachet/le gătură, buc	Cantitatea a de etichete acceptate, buc
							☐	☐				
							☐	☐				
							☐	☐				
							☐	☐				
							☐	☐				
							☐	☐				
							☐	☐				

Produs în sistem: ☐ convențional; ☐ sistem ecologic

PRODUCĂTOR

INSPECTOR RESPONSABIL

DATA RECEPȚIONĂRII

numele, prenumele

semnătura

L.Ș.

numele, prenumele

/

L.Ș.

FORMULAR

Cod: DC – 7.3

Ediția 1/06.2025

Pag 1/1

	PROCEDURA SPECIFICĂ	Cod: PS/FS-MS-05/01
	CERTIFICAREA	Ediția 1
	MATERIALULUI DE ÎNMULTIRE ȘI	Revizia 0
	PLANTARE FRUCTIFER IN VITRO	Ex. nr. 1
		Pagina 22 din 31

Anexa 5

AGENTIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR
SUBDIVIZIUNEA TERITORIALĂ
SIGURANȚA ALIMENTELOR

RAPORT DE EVALUARE A CALITĂȚII PENTRU MATERIALUL DE ÎNMULTIRE
ȘI PLANTARE ☐ FRUCTIFER, ☐ BACIFER, ☐ ORNAMENTAL

nr _____ din _____

PRODUCĂTOR:		RAIUN:		AMBALARE: ☐ individual / ☐ snopi (legături) a câte _____ buc / ☐ în vrac		ETICHETARE: ☐ da / ☐ nu												
☐ MATERIAL DE PLANTARE		☐ MATERIAL DE ÎNMULTIRE		RĂDĂCINI PRINCIPALE (☐ PORTALTOI)		PARTEA AERIANĂ (☐ RAMURI ALTOI)												
Numărul de înregistrare a lotului declarat	Specia (română, latină)	Soci/Clonă	Altoi (soi/clonă) Portaltai (soi/clonă)	Mărime a lotului, buc.	Țesuturi turgescențe, nedeshidrate	Culoare alb-gălbui în secțiune	Țesuturi necrozate, sau pete brune în secțiune	Bine dezvoltate, repartizate uniform	Aparent tipice biotipului de portaltai	Vătămări mecanice importante	Umflături tipice cancerului bacterian	Țesuturi turgescențe, nedeshidrate	Țesuturile sunt maturate integral	Leziuni grave, nevindicate ale scoarței	Țesuturi necrozate în secțiune	Lungimea medie a axului	Tipul coroanei Vargă, Cronat	
					da	nu	da	nu	da	nu	da	nu	da	nu	da	nu	da	nu
					☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
					☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
					☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
					☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
					☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
					☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
					☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
					☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Concluzii: ☐ materialul corespunde pentru plantare/ multiplicare ☐ materialul nu corespunde pentru plantare/multiplicare

Observații

Inspector responsabil _____ / _____ L.Ș. Data recepționării _____

numele, prenumele _____ semnătura

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Ediția 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 23 din 31

Anexa 6

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

STSA _____, *Oficiul* _____

COORDONAT:

Șef DCS/Șef adjunct DCS _____
L.Ș.

APROBAT:

Șef STSA/Șef adjunct STSA _____
L.Ș.

REGISTRUL PLANTAȚILOR MAMĂ ALTOI/PORTALTOI

Nr. d/o r.	Agentul economic producător	Adresa amplasării terenului de producere (raion, localitate)	Numărul, data, extrasului de înregistrare în ROLA	Codul unic de înregistrare a plantației-mamă	Plantatia-mamă (altoi, portaltoi, seminceri)	Anul înființării	Specia (română, latină)	Suprafața, ha	Soi/Clonă	Altoi (soi/clonă) Portaltoi (soi/clonă)	Sistem convențional/ecologic	Proveniența altoiului și/sau a portaltoiului (contract de vânzare-cumpărare, document ce confirmă calitatea)	Categoria biologică	Cantitatea de plante mamă
1														
2														
3														
4														
	Total							X						X

INSPECTOR RESPONSABIL STSA

numele, prenumele / _____
semnătura L.Ș.

INSPECTOR DCS

numele, prenumele / _____
semnătura L.Ș.

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

Revizia 0

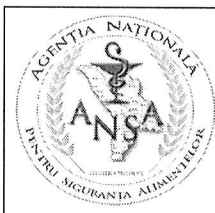
Ex. nr. 1

Pagina 24 din 31

Anexa 7

**Certificat de înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea,
și/sau comercializarea semințelor**

	
Republica Moldova	
CERTIFICAT	
DE ÎNREGISTRARE PENTRU PRODUCEREA ȘI/SAU PRELUCRAREA ȘI/SAU COMERCIALIZAREA SEMINȚELOR	
Număr atribuit:	
Agentul economic înregistrat	 ""
Cod fiscal	
Sediul agentului economic	MD-, s., rl, Republica Moldova
Raionul/ Municipiu	
Genul de activitate	Producerea și comercializarea semințelor
Culturile autorizate	Material de înmulțire și plantare: pomicol.
Autoritatea emitentă	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor
Data eliberării	
Valabil până la	
L\$	
Șef a subdiviziunii teritoriale pentru siguranța alimentelor	
	
CS1PC000PC	

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 25 din 31

Anexa 8

Formular Certificatul de valoare biologică

Nr		SPECIA		SOI		CATEGORIA BIOLOGICĂ STAREA FITOSANITARA	CANTITATE	COMERCIALIZAT	
ctr				PORTALTOI	ALTOI			Data:	Client:
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									

MATERIALUL DE ÎNMULȚIRE SAU DE PLANTARE LISTAT MAI SUS CORESPUNDE PREVEDERILOR LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE

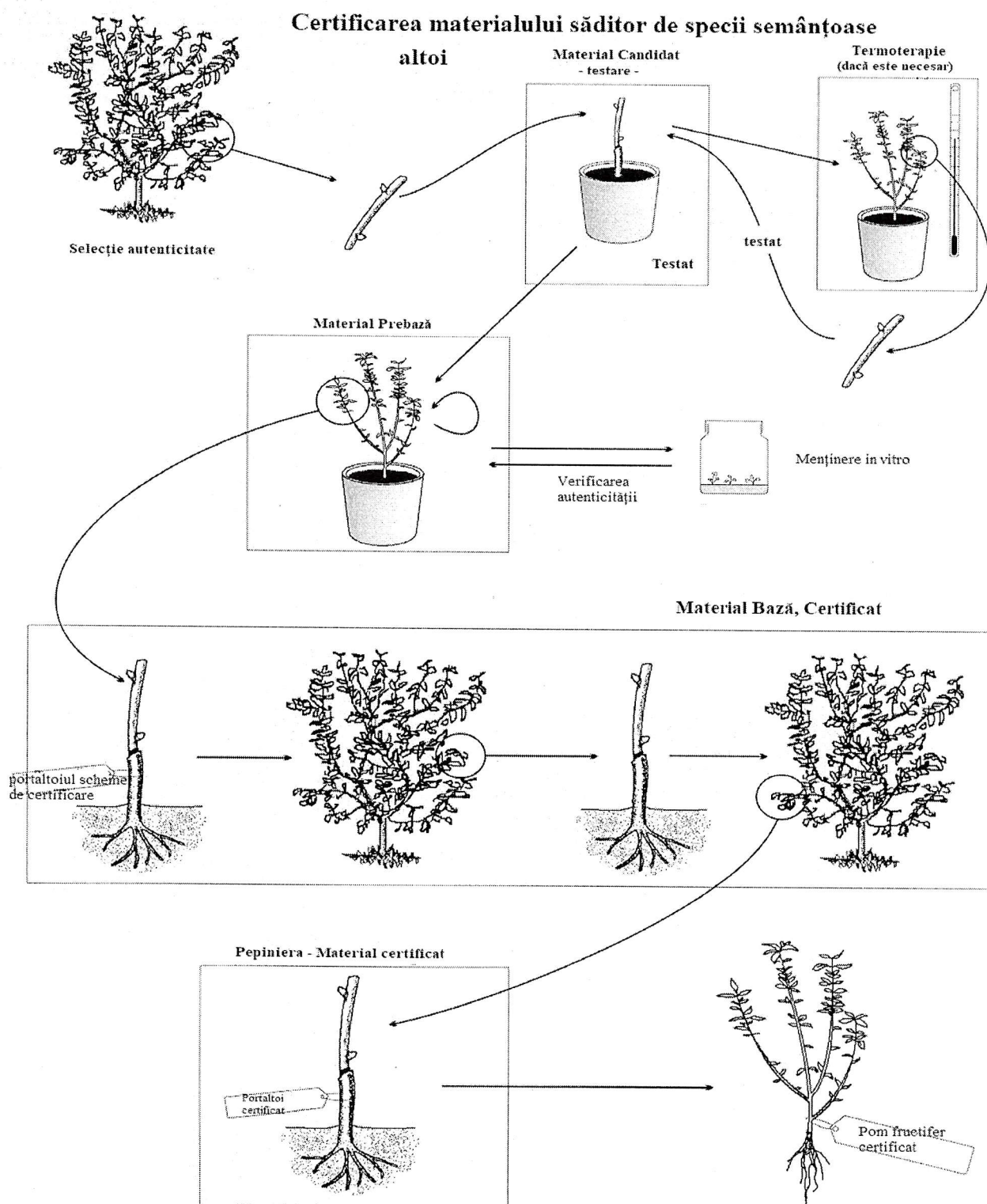
RAPORT DE ANALIZĂ A CALITĂȚII EXTERIOARE NR: _____ DIN: _____

ORICE LOT DE MATERIAL DE PLANTARE COMERCIALIZAT TREBUIE SĂ FIE ÎNȘOȚIT DE O COPIE A ACESTUI DOCUMENT

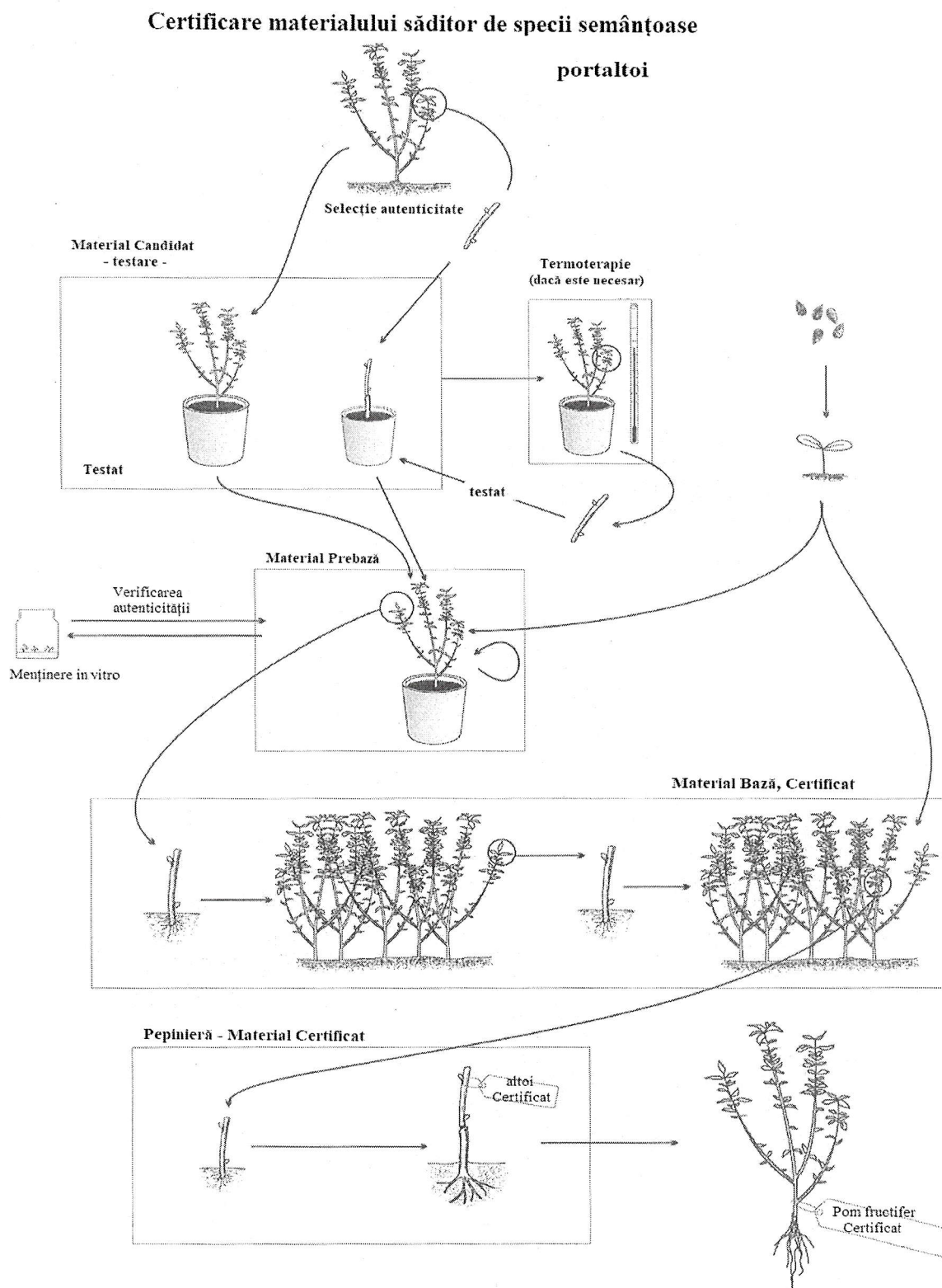
Inspector ANSA _____
Unitatea teritorială _____

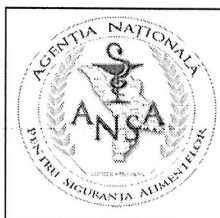
L.Ș.

Schema de producere a materialului săditor de specii sămânțoase (altoi)

Schema de producere a materialului săditor de specii sămânțoase (portaltoi)

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

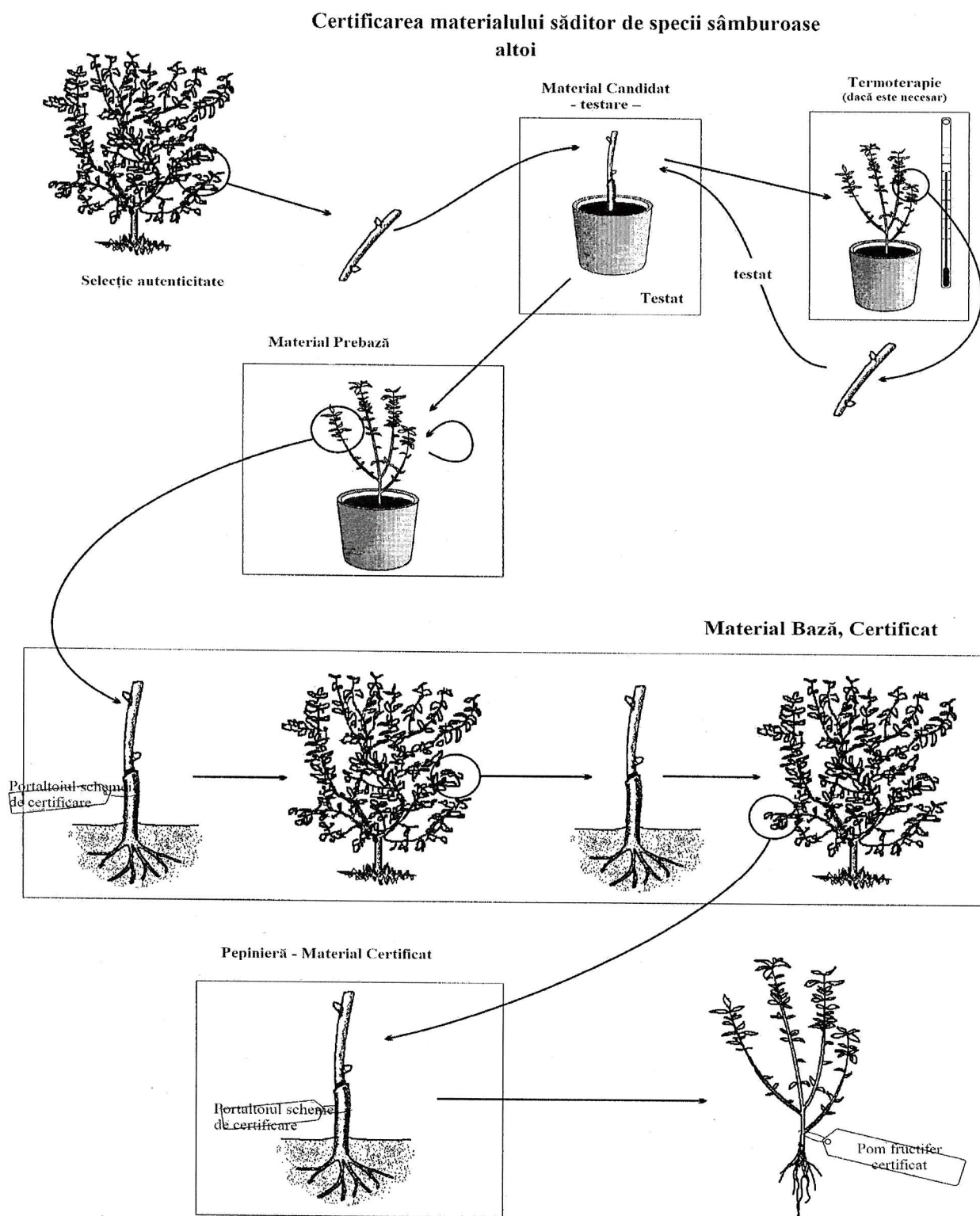
Revizia 0

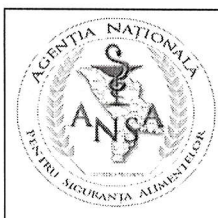
Ex. nr. 1

Pagina 28 din 31

Anexa 11

Schema de producere a materialului săditor de specii sămburoase (altoi)

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

Revizia 0

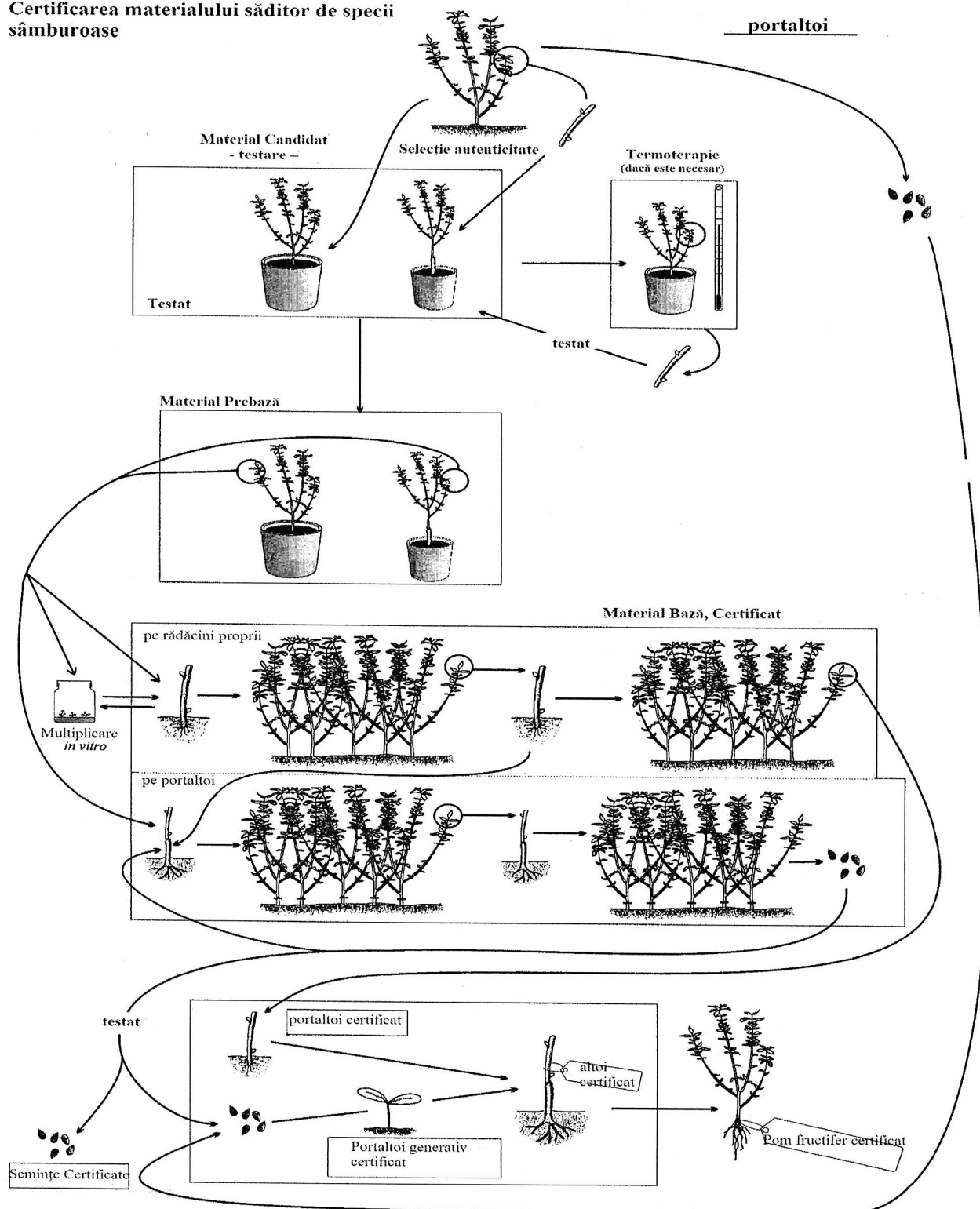
Ex. nr. 1

Pagina 29 din 31

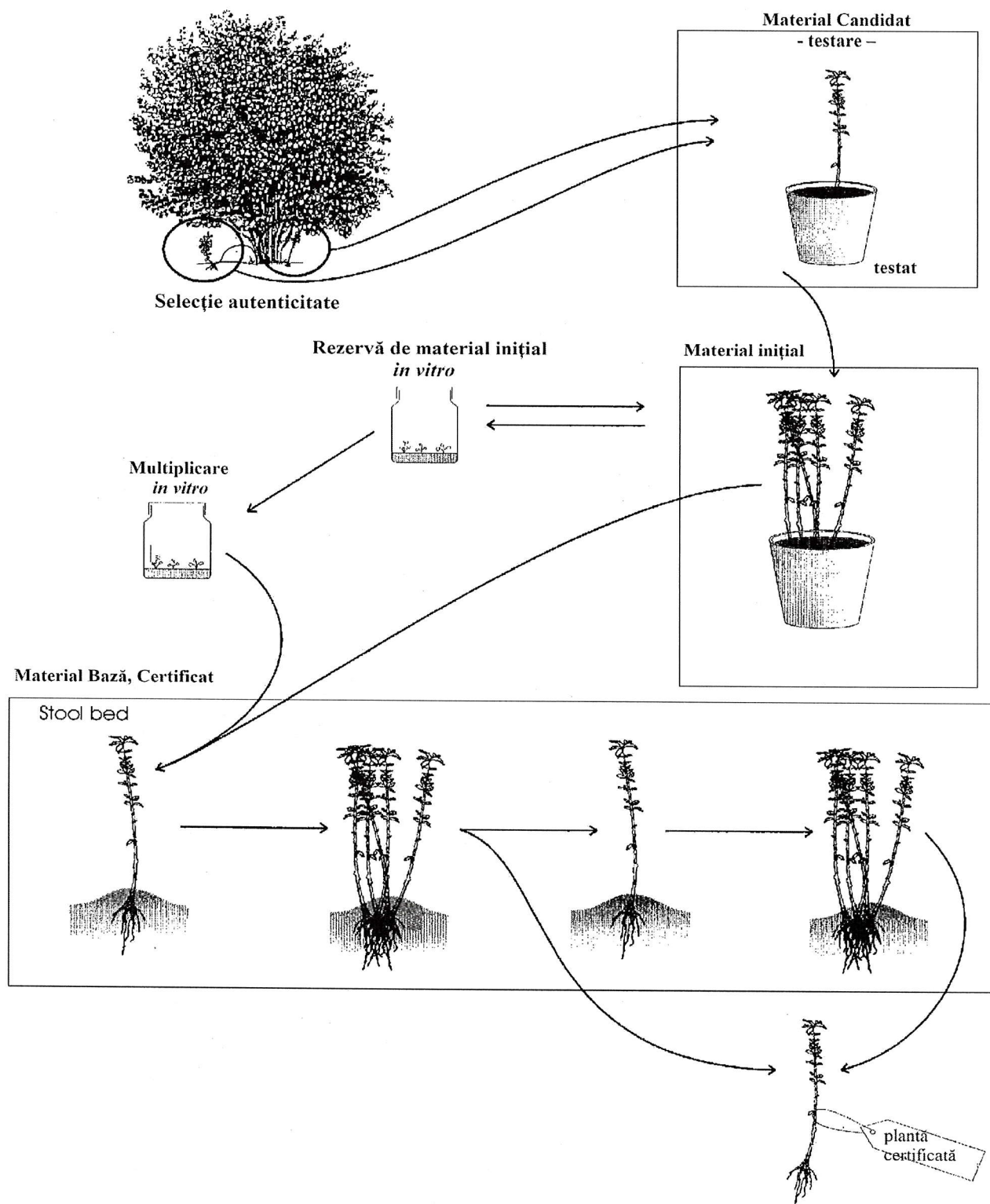
Anexa 12

Schema de producere a materialului săditor de specii sămburoase (portaltoi)

Certificarea materialului săditor de specii
sămburoase

Schema de producere a materialului săditor de alun

PROCEDURA SPECIFICĂ
CERTIFICAREA
MATERIALULUI DE ÎNMULȚIRE ȘI
PLANTARE FRUCTIFER *IN VITRO*

Cod: PS/FS-MS-05/01

Editia 1

Revizia 0

Ex. nr. 1

Pagina 31 din 31

Anexa 14

Schema de producere a materialului săditor de căpșun

Certificarea materialului săditor de căpșun

